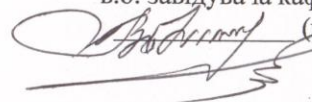

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри української
філології та журналістики
протокол від 03.09.2020 р. № 2
в.о. завідувача кафедри

 (проф. Володимир ОЛЕКСЕНКО)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ІНДЕКСУВАННЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Освітньо-професійна програма «Філологія (Українська мова та література)»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація Українська мова та література

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Херсон 2020

Назва навчальної дисципліни/освітньої компоненти	Індексування наукових праць
Викладач	Лідія Бондаренко (Lidija Bondarenko), кандидат педагогічних наук, доцент https://orcid.org/0000-0002-8628-1418
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2991 http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/IPhilologyJournalizm/Eduprograms/035mag.aspx
Контактний тел.	050-28-08-883 Viber
Е-mail викладача	lidiya.bond.2001@gmail.com
Графік консультацій	п'ятниця, 13:00 - 15:00

1. Анотація курсу: дисципліна спрямована на вивчення такого виду аналітико-синтетичної обробки документів, як індексування, суть якого полягає в тому, щоб передати зміст документів, а в разі необхідності й деякі формальні ознаки у вигляді коротких закодованих повідомлень. Під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти ознайомляться із поняттями «предметна рубрика», «ключові слова», «ДКД», «УДК» і сформулюють навички індексування наукових праць із філології.

2. Мета та завдання курсу

Мета: сформувати у магістрів-філологів уявлення про індексування наукових праць як вид аналітико-синтетичної обробки документів.

Завдання:

- > визначити основні етапи розвитку теорії і методики індексування документів;
- > визначити зміст понять «предметна рубрика», «ключові слова», «ДКД», «УДК»;
- > сприяти виробленню у магістрів-філологів навичок предметизації документів з лінгвістики і літературознавства;
- > розвивати вміння визначати ключові слова для наукових праць з мовознавства і літературознавства;
- > сприяти виробленню у магістрів-філологів умінь визначати класифікаційні індекси на наукові праці з мовознавства і літературознавства, використовуючи класифікаційні таблиці.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме такі програмні компетентності та результати навчання:

Загальні компетентності:

ЗК-3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності:

ФК-3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.

ФК-4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК-6. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання:

ПРН-4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН-10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів української мови та літератури.

ПРН-11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН-15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3/ 90	16	14	60

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
1	II	035 Філологія (Українська мова та література)	1	вибіркова компонента

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мультимедійний комплекс: Ноутбук Lenovo IP 110-151-BR

Проектор Benq MS 527 з екраном GrandView на тринозі

Акустична система 2.0 Edifier R18 black

Мультимедійний комплекс:

Ноутбук ASUS x 502 CA (x 502 CA - KKOSS) white

Проектор Optoma S 310

Екран Brateck PSDC 72 мобільний 72 (4: 3) 145 x 10

Акустична система ACME by krator» Multimedia speaker Model: SS111W (2x2,5 Вт)

Відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ: eKhSUIR.kspu.edu

7. Політика курсу

Відвідування занять (очне або дистанційне) з дисципліни «Індексування наукових праць» є обов'язковим. Винятки можливі лише для студентів з інвалідністю з поважних причин.

Курс викладається українською мовою.

Пропущені заняття або контрольні заходи (з поважної причини) мають бути відпрацьованими в позаурочний час, у консультативні години.

Високо цінується академічна доброчесність. Навіть окремий випадок порушення академічної доброчесності є серйозним проступком, який може призвести до несправедливого перерозподілу оцінок і, як наслідок, загального рейтингу студентів.

Під час занять або поза ними студент має демонструвати повагу та толерантність по відношенню до усіх учасників освітнього процесу (студенти, викладачі, допоміжний персонал).

Студенти повинні дотримуватися правил внутрішнього розпорядку ХДУ, усіх принципів та положень нормативних документів щодо організації навчального процесу у ЗВО.

8. Схема курсу

Тижень	Тема, план	Форма навч. заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Макс. кількість балів
Модуль 1. Теорія і методика індексування наукових праць					
Тижень 1, 2	<p style="text-align: center;">Тема 1 Індексування документів: сутність, призначення, види</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>1. Сутність індексування документів і інформації. Загальне уявлення про інформаційно-пошукову мову і пошуковий образ документа.</p> <p>2. Види індексування документів.</p> <p>3. Поняття про класифікацію як базу індексування. Класифікація як метод наукового пізнання. Штучна та природна класифікація. Їх характерні особливості, відмінності й значення.</p> <p>4. Значення класифікації документів у різних сферах документних комунікацій. Поняття про документні класифікації, їхні види. Групування документів та бібліографічних записів про них за формальними ознаками і в залежності від змісту документів. Алфавітно- предметні й систематичні класифікації як види змістовних.</p> <p>5. Вимоги до документних класифікацій.</p>	лекції 2 год. практ. зан. 2 год. сам. роб. 10 год.	1, 3, 7, 8, 12, 14	<p style="text-align: center;"><u>Завдання для самостійної роботи</u></p> <p>1. Представте за допомогою схеми види індексування документів з їх характеристикою. 4 б.</p> <p>2. Складіть список вітчизняних і зарубіжних наукових публікацій, у яких висвітлюються питання індексування документів. Оформіть джерела із гіперпосиланнями. 6 б.</p>	<p>2 б. конспект лекції</p> <p>4 б. усна відповідь на практичному занятті</p> <p>10 б. самостійна робота</p> <p>Макс. кіл. 16 б.</p>

Тема 2
Теоретичні основи систематизації документів
 План

1. Класифікація наук як філософсько-методологічна основа документної систематичної класифікації. Значення класифікації наук для бібліотечно-бібліографічних класифікацій. Відмінності документної класифікації від класифікації наук.
2. Типи систематичних документних класифікацій у залежності від технології побудови.
3. Таблиці класифікації, призначення, структура: основні, допоміжні таблиці, алфавітно-предметний покажчик, індексація. Класифікаційні індекси як інформаційно-пошукова мова систематичних бібліотечно-бібліографічних класифікацій.
4. Види індексації за базою та побудовою.

лекції 2, 3, 6, 7,
 11, 13, 14
 2 год.
 практ. зан.
 2 год.
 сам. роб.
 10 год.

Завдання для самостійної роботи
 1. Складіть перелік основних ділень таблиць ББК для масових і наукових бібліотек. **4 б.**
 2. Складіть короткий тлумачний словник термінів, що використовуються у таблицях класифікації. **6 б.**

2 б. конспект лекції
 4 б. усна відповідь на практичному занятті
 10 б. самостійна робота
**Макс. кіл.
 16 б.**

Тиждень 5, 6, 7	<p style="text-align: center;">Тема 3</p> <p>Універсальна десяткова класифікація (УДК) План</p> <p>1. Філософсько-методологічна основа УДК. Основний ряд УДК, принципи його структурування. Пропорційна насиченість класів.</p> <p>2. УДК як ієрархічна комбінаційна класифікаційна система. Десятковий принцип у побудові таблиць. Допоміжні таблиці (загальні та спеціальні визначники). Індксація в УДК, математичні знаки та інші символи.</p> <p>3. УДК як міжнародна система кодування інформації.</p> <p>4. Використання УДК в Україні. Видання таблиць УДК українською мовою. Електронна версія УДК.</p>	<p>лекції 4 год.</p> <p>практ. зан. 4 год. сам. роб. 12 год.</p>	<p>3, 4, 5, 14, 17</p>	<p style="text-align: center;"><u>Завдання для самостійної роботи</u></p> <p>1. Підготуйте таблицю «Спеціальні та загальні визначники в УДК» 4 б.</p> <p>2. З тексту таблиць УДК наведіть по 2 приклади знаків: апострофа, розповсюдження, конгруентності. 4 б.</p> <p>3. З тексту таблиць УДК випишіть основні ділення розділу «82 Художня література. Літературознавство». 4 б.</p>	<p>2 б. конспект лекції 2*2= 4 б.</p> <p>4 б. усна відповідь на практичному занятті</p> <p>12 б. самостійна робота</p> <p>Макс.кіл. 20 б.</p>
-----------------	---	--	------------------------	---	--

<p>Тема 4 Систематизація документів відділу «8 Мова. Мовознавство. Художня література. Літературознавство» за таблицями УДК План</p> <p>1. Систематизація документів ділення «801 Віршування.. Допоміжні науки та джерела філології» .</p> <p>2. Систематизація документів ділення «808 Риторика. Ефективне застосування мови».</p> <p>3. Систематизація документів ділення «81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови».</p> <p>4. Систематизація документів ділення «811 Мови природні та штучні».</p> <p>5. Систематизація документів ділення «82 Художня література. Літературознавство».</p> <p>6. Систематизація документів ділення «82.0 Теорія літератури. Вивчення літератури. Літературна техніка. Літературознавство».</p> <p>7. Систематизація документів ділення «811 Мови природні та штучні».</p> <p>8. Систематизація документів ділення «821 Художня література</p>	<p>лекції 4 год. практ. зан. 4 год. сам. роб. 14 год.</p>	<p>1, 3, 4, 5, 7, 17</p>	<p>Завдання для самостійної роботи</p> <p>1. Сисистематизуйте за таблицями УДК теми «Білінгвізм на Херсонщині», «Порівняльна граматики української та польської мов». 6 б.</p> <p>2. Сисистематизуйте за таблицями УДК теми «Особливості віршування поетів-молодомузівців», «Новела в українській літературі кінця ХІХ- початку ХХ століття». 6 б.</p>	<p>2 б. конспект лекції 2*2= 4 б.</p> <p>4 б. усна відповідь на практичному занятті 4*2= 8 б.</p> <p>12 б. самостійна робота</p> <p>Макс.кіл. 24 б.</p>
---	---	--------------------------	---	---

<p>Тема 5</p> <p>Теоретичні основи предметизації документів. Загальна та часткова методика предметизації документів</p> <p>План</p> <p>1. «Предмет» з точки зору предметизації документів і предметного пошуку. Предметна рубрика (ПР), визначення, функції, полісемічність.</p> <p>2. Прийоми уніфікації мови предметних рубрик. Лексика мови ПР, її однозначність. Інверсія та її використання у формуванні ПР. Значення першого (провідного) слова у заголовку ПР. Інші загальні положення формулювання ПР (вимоги, вживані частини мови, повна та скорочена форма предмета тощо).</p> <p>3. Види ПР за структурою. Види підзаголовків ПР, їх застосування. Посилально-довідковий апарат мови ПР. Метод типізації в предметизації.</p> <p>4. Поняття про ключові слова. Методика підбору ключових слів для праць з філології.</p> <p>5. Суть і послідовність процесу предметизації документів. Основні етапи. Глибина предметизації, види ПР за обсягом змісту. Адекватна та узагальнююча предметна рубрика. Метод багаторазового відображення документа у процесі предметизації.</p> <p>6. Залежність методики предметизації документів від призначення.</p> <p>Методика предметизації документів з мовознавства.</p> <p>Методика предметизації документів з літературознавства.</p>	<p>лекції 4 год.</p> <p>практ. зан. 4 год. сам. роб. 14 год.</p>	<p>3, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16</p>	<p><u>Завдання для самостійної роботи</u></p> <p>1. За ДСТУ 2395-2000 визначте питання, що мають бути зазначені у контрольному списку загальних параметрів списку предметної рубрики. 4 б.</p> <p>2. Сформулюйте заголовок і підзаголовок предметної рубрики, присвяченої життю і діяльності українського мовознавця О.О. Потебні. 4 б.</p> <p>3. Підберіть ключові слова для наукової публікації на тему «Антиутопія у сучасній українській літературі». 4 б.</p>	<p>2 б. конспект лекції 2*2=4 б.</p> <p>4 б. усна відповідь на практичному занятті 4*2= 8 б.</p> <p>12 б. самостійна робота</p> <p>Макс.кіл. 24 б.</p>
---	--	--------------------------------------	---	---

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувана освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 - 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують здобувані за результатами опанування навчальної дисципліни «Індексування наукових праць», формою семестрового контролю якої є залік

Модуль 1. Методика індексування наукових праць

№	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)			
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)		

	- відвідання лекції	2 год. - 2 б.	16
	- усна відповідь на практичному занятті	2 год. - 4 б.	28
2.	Самостійна робота	60 = 56 б.	56
4.	Разом балів		100
Вибіркові види діяльності (робіт)			
1.	-участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, конкурсах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - неформальна та інформальна освіта здобувача		max 10

Здобувачі, які брали участь у науково-дослідній роботі (підготовка наукової статті, участь у науковій конференції, семінарі, конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, неформальній та інформальній освіті), можуть отримати **бонусні (заохочувальні) бали - до 10 балів.**

Взаємозв'язок між програмними результатами навчання та обов'язковими видами навчальної діяльності (робіт)

Програмні результати навчання (ПРН)	Види робіт	Усне опитування (виступ, доповідь, участь у обговоренні)	Практичні (лабораторні, семінарські) роботи	Письмові роботи
ПРН-4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.		+	+	+
ПРН-10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів української мови та літератури.		+	+	+
ПРН-11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.		+	+	+

ПРН-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	+	+	+
---	---	---	---

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. ДСТУ ГОСТ 7.59:2003. Індексвання документів. Загальні вимоги до систематизації та предметизації (ГОСТ 7.59-2003 (ИСО 596385), IDT). Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2004. 6 с.
2. ДСТУ 2395-2000 (ГОСТ 30671-99) (ISO 5963:1985). Обстеження документа, встановлення його предмета та відбір термінів індексування. Загальна методика. Вид. офіц. Київ : Держстандарт України, 2001. 8 с.
3. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів : підручник / Н.М.Кушнаренко, В.К. Удалова. 4-е вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 334 с.
4. Універсальна десяткова класифікація (УДК) : у 2 кн.: пер. з англ. / Кн. палати України . К., 2000-2001 . Кн.1 : Таблиці... 2001. 929с. - Кн.2 : Алфавітно предметний покажчик . 2001 . 808 с.
5. Універсальна десяткова класифікація (УДК) : Алфавітно-предметний покажчик (зведений) : до другого видання таблиць УДК / Держ. наук. установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» ; [голов. ред. М. І. Сенченко. Київ : Кн. палата України, 2011. 700 с.

Додаткові

6. Вилегжаніна Т.І. Інформаційно-пошуковий тезаурус [Текст] / Вилегжаніна Т., Збанацька О. Донецьк: Альфа-Прес, 2004 . 1104 с.
7. Власова, Г.В. Аналітико-синтетична переробка інформації: навч. посібник / Г.В. Власова, В.І.Лутовина, Л.І. Титова. К.:ДАККіМ, 2006. 290 с.
8. Збанацька О. М. Інформаційно-пошуковий тезаурус НІБУ: особливості терміносистеми та використання в процесі предметизації. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2005. № 1. С. 57-61.
9. Індексвання документів ключовими словами : метод. рек. / уклад.: І. Г. Лобановська ; НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В.О. Сухомлинського. Київ : Нілан-ЛТД, 2011. 53 с.
10. Правила складання предметних рубрик : метод. рек. Київ : НаУКМА, 2010. 253 с.
11. Сєдих В.В. Документні класифікаційні системи : конспект лекцій / В.В. Сєдих; Харк. держ. акад. культури. Х., 2005. 64 с.

Інтернет-ресурси

12. Законодавство України. - URL : <https://zakon.rada.gov.ua/>
13. Книжкова палата України. - URL : <http://www.ukrbook.net/>
14. Кушнарєнко Н.М., Удалова В.К. Наукова обробка документів : навчальний посібник. Харків, 2006.

[http://www.biglib.com/book/78 Naykova obrobka dokumentiv](http://www.biglib.com/book/78_Naykova_obrobka_dokumentiv)

15. Предметизація документів - інформаційне ядро електронного каталогу [Електронний ресурс] / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. Н. Й. Дзюба, В. М. Красножон, І. Г. Торлін. - Київ, 2010. URL : <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5782>.
16. Предметизація документів з питань освіти, педагогіки, психології : практичний посібник /укладачі: І. Г. Лобановська, Н. Є. Зоріна, 2014. - URL : <http://lib.iitta.gov.ua/>
17. Скорочені таблиці УДК українською мовою. - URL : <http://www.udcsummary.info/php/index.php?lang=uk&pr=Y>
18. Українська бібліотечна енциклопедія. - URL : <http://ube.nlu.org.ua/>